

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ & QUẢN TRỊ KINH DOANH**

NGÔ THỊ THỤC VĨNH

**HOÀN THIỆN HỆ THỐNG QUẢN LÝ
KIỂM SOÁT NỘI BỘ TẠI BẢO HIỂM XÃ HỘI
TỈNH VĨNH PHÚC**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
CHUYÊN NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ**

THÁI NGUYÊN, NĂM 2013

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ & QUẢN TRỊ KINH DOANH**

NGÔ THỊ THỰC VĨNH

**HOÀN THIỆN HỆ THỐNG QUẢN LÝ
KIỂM SOÁT NỘI BỘ TẠI BẢO HIỂM XÃ HỘI
TỈNH VĨNH PHÚC**

**Chuyên ngành: Quản lý kinh tế
Mã số: 60 34 04 10**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: GS.TS. BÙI MINH VŨ

THÁI NGUYÊN, NĂM 2013

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn “*Hoàn thiện hệ thống quản lý kiểm soát nội bộ tại Bảo hiểm xã hội Tỉnh Vĩnh Phúc*” là kết quả của quá trình học tập, nghiên cứu khoa học độc lập, nghiêm túc của bản thân tôi. Luận văn này chưa từng được công bố trên bất kể phương tiện truyền thông nào.

Các số liệu trong luận văn có nguồn gốc rõ ràng, đáng tin cậy và được xử lý khách quan, trung thực. Trong quá trình nghiên cứu tôi có tham khảo một số tài liệu đã được liệt kê ở phần sau.

Các giải pháp nêu trong luận văn được rút ra từ những cơ sở lý luận và quá trình nghiên cứu thực tiễn.

Tôi xin hoàn toàn chịu trách nhiệm về lời cam đoan của mình.

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2013

Học viên

Ngô Thị Thục Vĩnh

LỜI CẢM ƠN

Lời đầu tiên tôi xin chân thành cảm ơn các thầy cô giáo đã giảng dạy tôi trong toàn khóa học, cung cấp những kiến thức cần thiết, cơ sở lý luận khoa học để tôi có thể hoàn thành bài luận văn này.

Thứ hai, tôi xin gửi lời cảm ơn sâu sắc tới **GS.TS. Bùi Minh Vũ** đã tận tình giúp đỡ tôi trong suốt quá trình viết và hoàn thành luận văn này, từ xây dựng đề cương đến hoàn thiện bài luận văn.

Thứ ba, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn tới các thầy cô giáo trong Hội đồng khoa học trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh Thái Nguyên, Khoa Đào tạo Sau đại học, Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh Thái Nguyên đã tạo điều kiện và giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Thứ tư, tôi gửi lời cảm ơn tới Ban Giám đốc, các đồng nghiệp trong cơ quan Bảo hiểm xã hội tỉnh Vĩnh Phúc đã tạo điều kiện cho tôi được đi học và giúp đỡ tôi rất nhiều về số liệu trong quá trình hoàn thành bài luận văn.

Cuối cùng tôi xin gửi lời cảm ơn sâu sắc tới những người thân trong gia đình, bạn bè, những người đã luôn động viên, khích lệ tôi trong suốt quá trình hoàn thành khóa học.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2013

Học viên

Ngô Thị Thục Vĩnh

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT.....	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ, BIỂU ĐỒ.....	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	2
4. Những đóng góp mới của luận văn	2
5. Kết cấu của luận văn	3
Chương 1: CƠ SỞ KHOA HỌC VÀ THỰC TIỄN VỀ HỆ THỐNG	
QUẢN LÝ KIỂM SOÁT NỘI BỘ	4
1.1. Một số vấn đề lý luận chung về Bảo hiểm xã hội.....	4
1.1.1. Khái niệm về Bảo hiểm xã hội.....	4
1.1.2. Quỹ Bảo hiểm xã hội.....	4
1.1.3. Các hoạt động cơ bản của Bảo hiểm xã hội	5
1.1.4. Các chế độ Bảo hiểm xã hội bắt buộc hiện hành ở Việt Nam	8
1.2. Những vấn đề chung về kiểm soát nội bộ.....	8
1.2.1. Khái quát chung về quản lý và kiểm soát nội bộ trong quản lý.....	8
1.2.3. Các quan điểm về hệ thống kiểm soát nội bộ	10
1.2.4. Vai trò của hệ thống quản lý kiểm soát nội bộ đối với các hoạt động thu, chi Bảo hiểm xã hội.....	12
1.2.5. Các yếu tố cấu thành của hệ thống kiểm soát nội bộ	13
1.2.6. Hiệu quả quản lý KSNB đối với chỉ tiêu thu và chi BHXH	18
1.2.7. Nội dung của công tác quản lý kiểm soát nội bộ đối với các hoạt động thu, chi Bảo hiểm xã hội	19

1.3. Tổng quan về tình hình hoạt động BHXH ở Việt Nam và một số nước khác	23
1.3.1. Tổng quan về tình hình kiểm soát nội bộ trên thế giới	23
1.3.2. Tổng quan về tình hình hoạt động Bảo hiểm xã hội tại Việt Nam	25
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	28
2.1. Các câu hỏi đặt ra có liên quan đến vấn đề nghiên cứu	28
2.2. Quy trình nghiên cứu	28
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	28
2.3.1. Phương pháp thu thập số liệu.....	28
2.3.2. Phương pháp tổng hợp, xử lý số liệu	28
2.3.3. Phương pháp phân tích thông tin	30
2.4. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	32
Chương 3: THỰC TRẠNG CÔNG TÁC QUẢN LÝ KIỂM SOÁT NỘI BỘ TẠI BẢO HIỂM XÃ HỘI TỈNH VĨNH PHÚC	33
3.1. Tổng quan về cơ quan Bảo hiểm xã hội tỉnh Vĩnh Phúc	33
3.1.1. Giới thiệu về cơ quan Bảo hiểm xã hội tỉnh Vĩnh Phúc	33
3.1.2. Cơ cấu tổ chức của cơ quan Bảo hiểm xã hội tỉnh Vĩnh Phúc.....	34
3.2. Thực trạng áp dụng hệ thống quản lý kiểm soát nội bộ đối với các hoạt động thu, chi Bảo hiểm xã hội tại Bảo hiểm xã hội Tỉnh Vĩnh Phúc	38
3.2.1. Hệ thống quản lý kiểm soát nội bộ đối với các hoạt động thu, chi bảo hiểm xã hội bắt buộc tại Bảo hiểm xã hội tỉnh Vĩnh Phúc	38
3.2.2. Một số thủ tục kiểm soát trong hoạt động thu, chi BHXH bắt buộc.....	49
3.2.3. Nội dung quản lý hệ thống KSNB đối với hoạt động thu và chi BHXH.....	63
3.3. Đánh giá chung hệ thống quản lý kiểm soát nội bộ đối với các hoạt động thu, chi Bảo hiểm xã hội tại cơ quan Bảo hiểm xã hội tỉnh Vĩnh phúc	73
3.3.1. Kết quả đạt được	73
3.3.2. Hạn chế.....	75
3.3.3. Nguyên nhân	76
3.4. Phân tích SWOT	77

Chương 4: PHƯƠNG HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN HỆ THỐNG QUẢN LÝ KIỂM SOÁT NỘI BỘ TẠI BẢO HIỂM XÃ HỘI TỈNH VĨNH PHÚC ĐẾN NĂM 2020.....	80
4.1. Phương hướng phát triển ngành BHXH của Nhà nước đến năm 2020	80
4.2. Phương hướng hoàn thiện hệ thống quản lý kiểm soát nội bộ đối với các hoạt động thu, chi Bảo hiểm xã hội tại địa bàn tỉnh Vĩnh phúc đến năm 2020	81
4.3. Giải pháp hoàn thiện hệ thống quản lý kiểm soát nội bộ đối với các hoạt động thu, chi Bảo hiểm xã hội tại Bảo hiểm xã hội tỉnh Vĩnh phúc	82
4.3.1. Thành lập phòng Kiểm toán nội bộ độc lập với các phòng ban khác của Bảo hiểm xã hội tỉnh Vĩnh Phúc	82
4.3.2. Hoàn thiện quy trình thu, chi BHXH của BHXH tỉnh Vĩnh Phúc	84
4.3.3. Hoàn thiện cơ cấu tổ chức bộ máy quản lý kiểm soát nội bộ đến cấp xã, phường, thị trấn trên địa bàn Bảo hiểm xã hội tỉnh Vĩnh Phúc	85
4.3.4. Hoàn thiện môi trường kiểm soát nội bộ tại BHXH tỉnh Vĩnh Phúc	86
4.3.5. Hoàn thiện thủ tục kiểm soát nội bộ tại BHXH tỉnh Vĩnh Phúc	86
4.3.6. Tăng cường công tác tuyên truyền, giáo dục về Luật Bảo hiểm xã hội, chế độ, chính sách của Nhà nước về Bảo hiểm xã hội.....	87
4.4. Kiến nghị	87
4.4.1. Kiến nghị đối với Chính phủ, các Bộ, ngành, BHXH Việt Nam.....	87
4.4.2. Kiến nghị đối với BHXH tỉnh Vĩnh Phúc để hoàn thiện hệ thống quản lý kiểm soát nội bộ	90
TÀI LIỆU THAM KHẢO	94
PHỤ LỤC	

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Nguyên nghĩa
ASXH	An sinh xã hội
BHXH	Bảo hiểm xã hội
BHYT	Bảo hiểm y tế
DSPHSK	Dưỡng sức, phục hồi sức khỏe
KH-TC	Kế hoạch - tài chính
KSNB	Kiểm soát nội bộ
KTNB	Kiểm toán nội bộ
KTV	Kiểm toán viên
LĐTĐ&XH	Lao động, thương binh và xã hội
NSNN	Ngân sách nhà nước
SDLĐ	Sử dụng lao động
TNLD-BNN	Tại nạn lao động, bệnh nghề nghiệp
UBND	Ủy ban nhân dân
XHCN	Xã hội chủ nghĩa
TN & QLHS	Tiếp nhận và quản lý hồ sơ

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1: Bảng tổng hợp nguồn thu Bảo hiểm xã hội bắt buộc	19
Bảng 1.2: Bảng tổng hợp các khoản chi từ quỹ BHXH bắt buộc	22
Bảng 3.1: Số liệu chi trả các chế độ BHXH bắt buộc tại BHXH tỉnh Vĩnh Phúc (Từ năm 2010 đến năm 2012).....	62
Bảng 3.2: Kết quả thực hiện kế hoạch thu BHXH bắt buộc của BHXH tỉnh Vĩnh Phúc (Từ năm 2010 đến năm 2012).....	64
Bảng 3.3: Số liệu chi tiết tiền nợ BHXH theo các nhóm đơn vị tham gia BHXH tại tỉnh Vĩnh Phúc từ năm 2010 đến năm 2012.....	66
Bảng 3.4: Số liệu chi BHXH bắt buộc tại các tuyến trên địa bàn tỉnh Vĩnh Phúc (Từ năm 2010 đến năm 2012).....	70

DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ, BIỂU ĐỒ

Sơ đồ 1.1: Kết cấu nguồn thu Bảo hiểm xã hội bắt buộc.....	20
Sơ đồ 3.1: Cơ cấu tổ chức bộ máy cơ quan Bảo hiểm xã hội tỉnh Vĩnh Phúc	36
Sơ đồ 3.2: Sơ đồ tổ chức thực hiện nghiệp vụ thu, chi BHXH.....	40
Sơ đồ 3.3: Trình tự ghi sổ kế toán theo hình thức kế toán Nhật ký - Sổ cái.....	46
Sơ đồ 3.4: Quy trình thu nộp và đối chiếu tiền thu Bảo hiểm xã hội.....	52
Sơ đồ 3.5: Lưu đồ thực hiện quy trình tham gia và thu nộp BHXH bắt buộc	53
Sơ đồ 3.6: Quy trình xét duyệt và thanh toán các chế độ BHXH ngắn hạn.....	56
Sơ đồ 3.7: Quy trình tiếp nhận hồ sơ, xét duyệt và chi trả các chế độ BHXH bắt buộc dài hạn	61
Sơ đồ 3.8: Phân tích ma trận SWOT trong việc nghiên cứu hoàn thiện hệ thống quản lý KSNB tại BHXH tỉnh Vĩnh Phúc	79
Biểu đồ 3.1: Số liệu về tỷ lệ chi và nơi chi trả trợ cấp BHXH bắt buộc từ năm 2010 đến năm 2012 trên địa bàn tỉnh Vĩnh Phúc	68